

Lojalitet og faglighet (1)

Du har jobbet ganske lenge med et saksforhold som har vært behandlet i statsråd.

Underveis i arbeidet har du fått med deg at din overordnede har trukket tidlige konklusjoner om hva utfallet av prosessen bør være, men det er uvisst hvilket grunnlag konklusjonene bygger på. Du jobber uansett videre med saken basert på eget faglig skjønn. Når utkastet til beslutningsnotat sendes i linjen, får du tilbakemelding om «å bearbeide saken ytterligere». Muntlig får du beskjed om at «det vil være hensiktsmessig å lande på enkelte alternative konklusjoner».

Etter at beslutningsnotatet er forelagt politisk nivå, med konklusjonene du opprinnelig hadde skrevet, blir du sammen med din overordnede kalt inn til møte om saken hos statsråden. Med på møtet er også en statssekretær og kommunikasjonssjefen. Det er tydelig at politikerne er svært ukomfortable med beslutningsnotatet, eller i hvert fall deler av det. Kommunikasjonssjefen uttrykker også skepsis til notatet ved å vise til «potensielt mye støy».

Din overordnede uttrykker «stor forståelse» for skepsisen, men argumenterer i utgangspunktet for konklusjonene i beslutningsnotatet. Deretter trekker statsråden fram «et faktum» som står i en ny rapport, «et faktum» som statssekretær og kommunikasjonssjef umiddelbart nikker anerkjennende til da det er tungtveiende. Også din overordnede bekrefter at denne opplysningen må bety at konklusjonene må revurderes.

Du kjenner godt til rapporten som det er vist til, og forstår umiddelbart at statsråden har misforstått rapporten. På den annen side – sier du ifra, kan du framstå som «litt vanskelig å ha med å gjøre» og kanskje også sette sentrale personer i forlegenhet og, i verste fall, bremse din egen framtidige karriere.

Hvilke dilemmaer kan denne saken reise?

Lojalitet og faglighet (2)

Du er saksbehandler i departementet som har et særlig ansvar for saker overfor EFTA. Statsråden har framsatt et lovforslag som innebærer å avgi norsk suverenitet til EU. Det skal være folkeavstemning om spørsmålet om fire

måneder. Statsråden skal delta i en rekke informasjonsmøter om emnet.

Du blir bedt om å skrive et bidrag til statsrådets tale for å synliggjøre hvorfor velgerne skal stemme ja ved folkeavstemningen. Du skriver ditt bidrag slik statsråden har bedt deg om.

Hvilke dilemmaer kan denne saken reise?

Lojalitet og faglighet (3)

Du er saksbehandler i et departement. Statsråden har nettopp vært i pressen etter et regjeringsskifte. Regjeringen har i regjeringserklæringen gitt uttrykk for at noen av hovedoppgavene framover er å fremme økonomisk vekst for utenlandske virksomheter som er etablert i Norge. En rekke skattebestemmelser skal endres slik at det blir lettere å skape bedre økonomisk vekst for etablerte virksomheter. Statsråden har allerede gått ut i media og varslet at tiltakene vil skape ca. 1000 nye arbeidsplasser.

Du har som oppgave å vurdere effektene av forslagene. Du finner at de foreslåtte tiltakene ikke vil ha vesentlig økonomisk effekt. Ifølge din analyse vil forslaget skape maksimalt 100 nye arbeidsplasser. Du diskuterer saken med en kollega som også arbeider på dette fagområdet. Din kollega er enig i analysen din. Men du bestemmer deg, i lys av statsrådets stilling og utspill i media, å skrive en litt mykere formulering, at effektene av de nye skattebestemmelsene «kan bety opptil 500 nye jobber.»

Hvilke dilemmaer kan denne saken reise?

Lojalitet og faglighet (4)

Du er fagdirektør i et departement og skal sammen med to av kollegaene dine utarbeide et bakgrunnsnotat og talepunkter som redegjør for tiltak som skal redusere antallet personer på økonomisk stønad fra NAV.

Talepunktene skal brukes i et innlegg på et arrangement om stønader fra NAV.

På bakgrunn av flere undersøkelser gir dere en oversikt over seks sentrale tiltak som kan være aktuelle. Dere utelater imidlertid ett av de aktuelle tiltakene fordi tiltaket vil være i strid med de politiske føringer som regjeringen har

presentert. Dere utarbeider videre talepunkter for statsråden. Disse tar for seg de forventede positive effektene av hvert av de fem tiltakene og hvilke ulemper og kostnader som er forbundet med de enkelte forslagene. Dere nevner ikke tiltaket som er i strid med de politiske føringene regjeringen har presentert.

Hvilke dilemmaer kan denne saken reise?